

Znatno škodo so napravili vlomilci, ki so obiskali v noči Balantovo krčmo v Škofji Loki.

Sum na požig. Bled in okolica sta znana, da strahuje tamošnje prebivalstvo že dalje časa zločinsko požigalčeva roka. Požigalec je v letošnji zimi nekaj časa miroval, pa se je sedaj spet pojavil in beležijo na Bledu v kratkem kar dva požara. V Zaki blizu postaje je upepelil ogenj v noči gospodarsko poslopje g. Hermana Goldnerkreuzza. Zopet v noči je uničil ogenj leseno prvo nadstropje Rechbahove vile. Ostalo je samo pritličje, ki pa je tudi poškodovano. Požrtvovalnim sosedom gre zasluga, da se ogenj od vile ni razširil na sosedna poslopja.

Ob življenje ob priliki voglarenja. Stolnarjev dom na Lešnici pri Novem mestu je dobil novo gospodinjico iz bogate Vrtačičeve hiše na Žihovem selu. Vesela ohcet je bila obdana po starem običaju od številnih voglarjev, ki so se razdelili na dva tabora, saj je slavil tudi Vrtačičev sosed gostijo. Vrtačiča je jezilo, ker so voglarji zabavljali čez njegovo pijačo ter hvalili sosedovo. Ko so svatje odšli od Vrtačiča na nov nevestin dom na Lešnico, voglarji niso

dali v noči miru. Krog polnoči je šel Vrtačič napajat konja v Krko in je vzel seboj puško. Pri napajanju in na povratku je došlo do spopada med stari Vrtačičem in 27letnim posestnikom sinom Anton Turkom iz Dolenje vasi. Vrtačič je oddal prvi strel v zrak, z drugim je zadel Turka tako nesrečno v prsa, da je zadeti izdahnil. Vrtačiča so zaprli, a gre v tem slučaju radi nesrečnega voglarenja gotovo za silobran.

Prostovoljna smrt Mariborčana v Zagrebu. 20letnega trgovskega pomočnika Pavla Juša iz Maribora so našli blizu Šestin pri Zagrebu ustreljenega v glavo. Komisija je ugotovila samomor radi nezaposlenosti in živčne bolezni. Truplo je moralo ležati že nekaj dni, ker ga je bil sneg pokril, našli so ga pa še le dne 1. februarja.

Predivo in konoplje Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Mnogi so porabili priliko. Porabite jo tudi vi z nakupom krasnih povesti: »A njega ni...«, »Kraljica Esterca«, »Pravica in usmiljenje« in »S strelo in plinom«. Dobite jih v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni. Kdor kupi vse štiri povesti naenkrat, jih dobi za samo 32 Din.

Mladina in vera.

Verski vidik vedno bolj izginja mladini izpred oči. Take tožbe se vedno bolj čisto pojavljajo zlasti z ozirom na študirajočo mladino. Študenti po vseučiliščih se v mnogih krajih bore malo zanimajo za vero, še manj kajpada za življenje po veri. V Beogradu študira na vseučilišču kakšnih 8000 študentov, med katerimi ni niti enega društva za pospeševanje vere in verskega življenja. »Glasnik«, službeni

list srbske pravoslavne cerkve v Beogradu, razmotriva to vprašanje v 1. in 2. številki letošnjega leta. Najprej ugotavlja žalostno dejstvo, da je vseučiliška mladina brezbrizna za vero, še več, da je proti nji neprijateljsko razpoložena. Nato piše: »Vsi smo ponosni, da smo Slovani. Verujemo, da Slovanom pripada boljša bodočnost. Pozabljamo na petstoletno robstvo. Iz tega velikega zgodovinskega dejstva ne delamo nobenih sklepov. Kakor da bi nam bil Bog pomagal, da poženemo Turke, Nemce in Madžare samo za to, da se potem brezbrizno vdamo epiku-reizmu (lahkoživju), da bi mogli živeti po znanem reku: Za nami pride potop! Mar je minula svetovna vojna

zadnja beseda božje previdnosti? Kdo nam jamči za to, da naše pleme čez 50 ali 100 let ne čaka nova skušnjava in nova preizkušnja? Mladina in mi vsi smo člani trpeče Jugoslavije. Nočemo prerokovati, treba pa je vendar, da smo bistroidni ter da prodiramo v bodočnost. Pogledajmo Japonsko. Ta narod je močan in moder in zaupajoč v sebe ne zgolj radi vojaške opreme. Ta veliki narod veruje v svoje samuraje (plemiške vojake in junake), ima torej idealizem, ima vero in zato je složen, delaven in napreden.« Člankar, potem poudarja, da je glavni vzrok tega nerazpoloženja napram veri pri mladini pomanjkanje sestavne, smotrene verske vzgoje mladine. Je torej isto, kar mi vedno poudarjamo: mladini, in sicer celokupni mladini, inteligentni, kmečki, delavski, obrtniški, je treba dobro urejenega verskega pouka in smotrene verske vzgoje. Za vero ni pri mladini nobenega nadomestila. Izobraževanje mladine, ki ne sloni trdno na verski podlagi, je kvarno za mladino, narod in državo.

*

Sv. Marjeta na Dravskem polju. Domača knjižnica je imela pred kratkim redni letni občni zbor in ob tej priliki pokazala aktivno stanje. Ob tej priliki je osnovala v smislu svojih pravil pevski odsek v povzdigo pevske izobrazbe v domačem kraju. Na ustanovni občni zbor, ki se bo v kratkem vršil, opozarjamo. Podprite dobro stvar in prizadevanje idealnih in idejnih delavcev.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Na pustno nedeljo dne 11. februarja, popoldne po večernih, se vabite vsi domačini in sosedje, prav posebno pa še prijatelji glasbe, da si ogledate prelepo spevoigro v treh dejanjih »Darinka«, katero bo vprizorila naša mladina. Na veselo svidenje stari in mladi!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Fantovska Marijina družba priredi svojim prijateljem in prijateljicam v zabavo na pustno nedeljo dne 11. februarja, popoldne ob treh, v samostanski dvorani veselo gledališko igro »Čevljare«, trodejanko. Za dinarček eden, dva ali pet,

razsodnosti razpaljeni stotnik je planil z golo sabljo v hišo pred jokajočega nedolžnika. Po zraku je švisnil zamah težkega meča, ki se je ustavil z glasnim treskom na na dvoje preklani zibelki in prosile so na pomoč samo še zaprte živali... Edina človeka sta brzela na konjih z dvora, kjer je pravkar švignil visok plamen iz polnega skednja...

Ko so posinili na Mursko polje prvi žarki jutranjega solnca, so bili veržejski strelci zopet zbrani v vrbinah ob Muri. Manjkal je le trobentač, Husijanov Draš. Nikdo ni bil zanj v skrbeh. Graničarje je služil šest let, poveljnika turške trdnjave je vodil za nos par let in njega bi naj bil oplazil na smrt kak Krucl. Njegov gospodar »hauptman« je bil mnenja, da se ga je stara pijandura nakresal. Obležal je v kaki kletki. Po streznjenju bo prekanil Kruce in znal Veržejem povedati kaj izvirnega.

Obrazi in roke vseh strelcev so bile počrnele od dima... Molčali so... Z daljnega pogorišča se je kadilo v gostih meglah. Dim je oznanjal proti nebu, da je končan prvi vojni pohod veržejskih strelcev nad Kruce. Ali je bil ubit sploh kateri Krucl, vsaj delni krivec, ni znal nobeden od pohodnikov. Pasjega

sina — Godrnje — ni videl nikdo! O ugrabljeni ter skriti Veržejki ne sluha ne duhal!

Pohod je končal s požigom ter pokoljem nedolžnih. Oni, ki so si hoteli oteti v zadnjem obupu življenje preko potoka, šele bodo postali strašne žrtve tedaj neozdravljive stekline...

Stotnik Karl ni dal glasnega povelja za umik, le z roko je zamahnil preko reke in poletno jutro na Murskem polju je sprejelo veržejske strelce, prve udeležence maščevalnega napada na madžarske Kruce!

Ko so bili strelci vsi na štajerski strani Mure, jim je buknil v hrbet posmeh in glasna opazka: »Hej, Korla, ali ti nisem pravil, da je Godrnja tolovaj — »oberkruc«! Kje imaš svojo Vido? »Ha, ha, omožil si edinko s Krucem? Za svarilo pred roparskim Madžarom si me obrcal. Sedaj si prejel ti gorši sunek, katerega boš najbrž čutil do smrti!«

Cela četa se je ozrla, izvzemši poveljnika. Ob bregu Mure je stal stari cigán Marko Brajdič z velikim medvedom ob strani in se režal iz polnega grla odhajajočim Veržejem...

faltom bode vplival na vodovodni načrt in ga poenostavil. Paris že razglašila, da bodo napravili v najkrajšem času črpalke in vodovod, ki bo dovajal v vsako hišo vročo ter ohlajeno mineralno vodo. Vsled omenjene ugotovitve bo postal Paris središče za zdravilne vroče kopeli.

Otok iščejo.

V Tihem Oceanu sedaj iščejo otok, o katerem ne znajo, če še sploh obstoja. Na nekaterih pomorskih kartah je bil označen pod imenom »Sarah Anne«. Na današnjih zemljevidih manjka. Kaj pa hočejo od tega povsem negotovega koščeka zemlje? Dne 8. jun. 1934

če hočeš sta ali pa sedet! Dosti bo smeha, pa brez greha. Vsi uljudno vabljeni!

Velika Nedelja. Vse prijatelje najiskrenejše vabimo na veseligr »Ženitev«, ki bo na pustno nedeljo po večernicah v društveni dvorani. Nasmeljali se boste do solz in žal vam tudi ne bo. Vstopnina je običajna.

Mozirje. Na pustno nedeljo dne 11. februarja nas посетijo igralci in tamburaši iz Št. Andraža, ki vprizoriijo ob treh popoldne v dvorani g. Majerholda komedijo v treh dejanjih »Scapinove zvijače«, delo znamenitega francoskega igralca in pisatelja Moliéra. K predstavi vljudno vabljeni vsi Mozirčani in sose-

dje, da tako dokažete napram vrliim Šentandražanom svojo gostoljubnost in spoštovanje in da bodo odnesli od nas najboljši utis. Torej v nedeljo popoldne vsi k Majerholdu v Mozirje!

Šmišel nad Mozirjem. Društvo »Javna ljudska knjižnica« je imelo svoj redni letni občni zbor dne 28. januarja. Odbor je bil razven predsednika g. organista Ivana Naraločnika star potrjen. Število članov se je znatno zvišalo, kar znači, da naša mladina rada čita. Želeli je, da bi nudilo društvo svojim čitateljem mnogo dobrih in poučnih knjig, ker le s tem se bo zadostilo namenu društva.

Žepni koledar Slovenskega gospodarja za leto 1934

Do izšel v drugi nakladi

Ker je prva izdaja tega priljubljene žepnega koledarja pošla in so prihajala na naš poziv vedno nova naročila, smo se odločili, izdati koledar v

II. izdaji. Ker ga moramo na novo staviti, bo izšel tekom februarja.

Prosimo tem potom vse, ki želijo ta koledar, da se sedaj tekom enega tedna prijavijo, ker ga bomo tiskali le toliko, kolikor bo naročnikov.

Podajamo še enkrat vsebino koledarja:

- Koledar, kjer je ob enem zapisnik za vsakdanje notice
- Vremenski ključ in navodilo za določitev vremena
- Cirilica in latinica, kakor se tiska in piše
- Jugoslavija in njen popis
- Poštna pristojbine
- Kraljevska banska uprava
- Proračun kmetijskega oddelka banske uprave
- O zemljiški knjigi
- Čebelnjak
- O sortiranju in vkladanju sadja
- Precejanje in čiščenje vina
- Napake in boleznj vina
- Goveji hlev
- Skrb za plemensko živino
- Škodljivost plemenjenja v sorodstvu pri svinjah
- Kako se pozna starost govedi.
- Kmetijski posevki v Sloveniji

bode namreč popolen solnčni mrk, ki bo radi tega važen, ker bo trajal izredno dolgo, celih 7 minut. Viden bo le po Tihem Oceanu in kakor so preračunali, na golovem pasu, ki je brez koščka suhe zemlje — izvzemši oni izginuli otok »Sarah Anne«, ki se nahaja na starih zemljevidih na vnaprej izračunani širinski stopnji. Otok je torej potreben, da bo mogoče na njem postaviti opazovalne naprave. Na pobudo nemških znanstvenikov je začela iskati omenjeni otok ameriška mornariška opazovalnica. Na

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.

Pokolj in požig nikakor nista pomirila veržejskega »hauptmana«. Neprestano mu je bil pred očmi preko Mure se posmehujoči ciganov obraz, ki je oznanjal zlo...

Veržejci so rajali, ker so zagodli Krucom prvi čardaš. Ropoša je hodil zamišljen; njegova ženka je jokala in tarnala, da se je bilo bati: ob pamet bo radi izgubljene edinke.

Vedno se še ni bil vrnil s pohoda na tostran Mure stari Draš, ki je znal marsikatero pametno v sili.

Trobentač veržejske strelske družine je bil precej let Andrej ali Draš Husijan. Bil je revna bajtarska para, saj še svojih staršev poznal ni. Bridke življenske izkušnje so izklesale iz njega dobrega vojaškega trobentača in moža, kateri je videl nekaj več nego Mursko polje. Ljubezen do rojstnega Veržeja ga je prignala iz dobre turške službe v Bosni nazaj v domači kraj. Sicer ni prinesel med domačine turškega zlata, pač pa koš-listnjak spominov, s katerimi je kratil večere in odmore med delom v poletnih dneh. Kot izkušenegega vojaka so ga sprejeli za trobentača. Povrh je še služil pri Ropoševih za nekakega šaferja. Za delo razven košnje ni bil bogvekaj, se ga je otepal

Naši travniki in živinoreja

Kako se mešajo umetna gnojila

Lovski zakon

Prva pomoč v nesreči

Amortizacija dolgov

Sejmi

Kmetijsko knjigovodstvo in tabele

Poleg teh člankov ima koledar še sledeče tabele:

Kako se določi vsebina debel in hlovov na podlagi dolžinskega in sredinskega premera

Tabela kubičnih metrov dreves

Tabela za preračunanje oralov v hektarje itd.

Koledar brejosti domačih živali

Koliko časa traja pojatev

Teža žive in zakladne živine

Izdatki in prejemi za vsak mesec posebej

Zapisnik delavcev in njih plače

Zapisnik plače v blagu in delu

Zapisnik živalskega prirastka

Kako snažimo madeže

Praznega papirja 64 strani

Na robu centimeterska mera in svinčnik.

Naročila sprejema:

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Izjema. »Vsega na svetu se moramo učiti od spodaj na vzgor.«
»Že res, le plavanja ne!«

Zamenjava. Rastreseni profesor pravi poslušalcem: »Danes bomo napravili že itak znani poskus z žabami. In zaradi tega sem prinesel seboj mrtvo žabo!«

Profesor se že / žep, potegne iz njega majhen zavojček, iz katerega se prikaže s svinjino obložen kruh.

»Hm, hm«, vzdihne gospod profesor ves začuden, »prav natančno se spominjam, da sem že zajutrkoval!«

po možnosti. Znal je priganjati, da so si pljuvali drug drugemu v roke in pomagali Ropoševim do procvita. Staremu Drašu se ni postavljalo po robu nobeden delavec v zavesti, da mu veleval vojaški veterani, ki ima za seboj gospodarja in posebno še gospodinjo. Bil je eden onih starih, zanesljivih poslov, spadajočih povsem k družini in ga je imela Vida za strica. Samo ena debela napaka se je oklepala Draša — naluckal se ga je rad, česar pa nikakor ni čutilo Ropoševo gospodarstvo.

Šele drugi večer po požigu Bakovcev se je vrnil Drašek brez konja, strelske obleke in trombe kot razcapan madžarski svinjski pastir.

Kako in kaj se mu je godilo med Kruci onstran Mure, o tem nam bo povedal sam enkrat pozneje.

Draša — ta turški Draš je bil sprejet od gospodarja s težkim pričakovanjem. Mati so mu celo padli krogi vratu in ga odvedli v kuhinjo na posvet. On, ki je bil med graničarji in Turki, bo tudi znal, kam po hiteti za Vido, ko je niso izsledili v Krajini.

Mustačar Draš, na vsa očetova vprašanja in materine solze je le zmigaval z ramami, jedel kot volk, d. bi bil skoraj pospravil dno sklede, pil kot lakonca,